

МІКАЛАЙ ІВАНАВІЧ НАВУМЧЫК (МАЛАРЫТА, БЕЛАРУСЬ)
намеснік дырэктара Маларыцкай раённай гімназіі, настаўнік
вышэйшай катэгорыі

УДК 821.161.1

ГРАНИ СОТРУДНИЧЕСТВА: КИТАЙЦЫ НА ЭКСКУРСИЮ В МУЗЕЙ А.С.ПУШКИНА

Літаратурны музей А.С.Пушкіна ў Арэхаўскай СШ быў урачыста адкрыты 29 студзеня 1984 года. За 35 гадоў яго існавання ў кнізе водзываў свае шчырыя словы ўдзячнасці і шматлікія ўражанні пакінула амаль 20 тысяч наведвальнікаў з розных краін свету. А 21 сакавіка 2018 ўпершыню літаратурны музей Арэхаўскай СШ наведалі прадстаўнікі Кітая.

Хлебам-соллю іх на пляцоўцы перад уваходам ва ўстанову адукацыі сустрэкалі вучні, яе дырэктар Галіна Сахарчук, а таксама старшыня Арэхаўскага сельсавета Святлана Вітаноўская.

Наведванне Арэхаўскай СШ адбылося па ініцыятыве заснавальніцы школьнага літаратурнага музея А. С. Пушкіна Марыі Пятроўны Жыгалавай, доктара педагагічных навук, кіраўніка навукова-даследчай лабараторыі па сацыякультурных праблемах беларуска-польска-ўкраінскага пагранічча, прафесара кафедры беларускай і рускай моў Брэсцкага дзяржаўнага тэхнічнага ўніверсітэта, сапраўднага члена Акадэміі педагагічных і сацыяльных навук РФ, заслужанай настаўніцы Беларусі.

У Арэхава прыехалі магістранты эканамічнага факультэта трэцяга года навучання нашай ВНУ, – гаворыць загадчыца кафедры беларускай і рускай моў Брэсцкага дзяржаўнага тэхнічнага ўніверсітэта Ніна Борсук.

Юнакі і дзяўчаты, якім па 20-24 гады, тры курсы закончылі ў Хух-Хотоскім прафесійным інстытуце (аўтаномная акруга Унутраная Манголія на поўначы Кітая). Цяпер яны працягваюць атрымліваць вышэйшую адукацыю і адначасова

вывучаюць рускую мову ў Беларусі ў рамках заключанага пагаднення аб супрацоўніцтве паміж кітайскім і Брэсцкім тэхнічным універсітэтам. Гэты міжнародны дакумент і прадугледжвае азнаямленне студэнтаў і магістрантаў з Кітая з культурай рэгіёнаў Беларусі.

Матэрыялы экспазіцыі літаратурнага музея А.С.Пушкіна ў Арэхаўскай СШ уяўляюць цікавасць як для беларускіх, так і замежных турыстаў, – гаворыць М.П.Жыгалава. Ён можа стаць адным з міжнародных турыстычных аб'ектаў спасціжэння рускай культуры ў іншанацыянальным беларускім асяроддзі. Бо свет рускай культуры, абуджаны лірай вялікага мысляра і творцы, тут зліўся ў адно са светам беларускага слова і стаў тым цэнтрам, дзе фарміруецца духоўнасць, заснаваная на вечных чалавечых каштоўнасцях: дабры і прыгажосці, любові да радзімы і адказнасці за зробленае, павазе да іншанацыянальных культур і свабодзе творчасці.

Для гасцей з Кітая экскурсію па музеі правяла яго загадчыца, настаўніца рускай мовы і літаратуры Лідзія Іванаўна Закірава, а таксама вучні 9 і 10 класаў.

Цяпер у літаратурным музеі А.С.Пушкіна захоўваецца каля тысячы экпанатаў асноўнага і дадатковага фондаў, якія адлюстроўваюць розныя бакі асобы і творчасці паэта. Тут ёсць, напрыклад, такія раздзелы, як “Пятроўскае”, “Сябры”, “Міхайлаўскае”, “Дзекабрысты”, “Сям’я”, “А.С.Пушкін і Вялікая Айчынная вайна”, “А.С.Пушкін і наш час”, “А.С. Пушкін і Беларусь”, “Нашчадкі А.С.Пушкіна ў Беларусі”... Асобная экспазіцыя расказвае пра захавальніка музея-запаведніка С.С.Гейчанку.

У музеі зберагаюцца магнітафонныя запісы цікавых сустрэч, свят пушкінскай паэзіі, літаратурных чытанняў, канферэнцый. У яго экспазіцыі і фондах – матэрыялы крэйзнаўчых знаходак вучняў, фотаздымкі, альбомы, лепшыя сачыненні школьнікаў, кнігі паэта, перакладзеныя на розныя мовы свету (у тым ліку і на японскую), кнігі з аўтаграфамі беларускіх, расійскіх і ўкраінскіх пісьменнікаў, паштоўкі, маркі...

Гасцям школьны літаратурны музей спадабаўся. Яны з уважлівасцю слухалі экскурсаводаў і нават чыталі на памяць свае любімыя вершы А.С.Пушкіна на рускай мове. Затым для юнакоў і дзяўчат з Кітая была яшчэ арганізавана экскурсія па школе.

Мы папрасілі гасцей падзяліцца думкамі ад наведвання Маларытчыны.

– Я ўражана, – гаворыць Чжан Чаочэнь. Здзівіла тое, што ў вас ёсць такія маленькія населеныя пункты як, напрыклад, Арэхава. Горад Хух-Хото, дзе я раней вучылася, таксама па-кітайскім меркам лічыцца невялікім, хоць у ім і пражывае больш за два мільёны чалавек.

– А ў Арэхава нават і тысячы жыхароў няма. Я рускую мову люблю і імкнуся вывучыць яе дасканала. Рускую літаратуру ў школах Кітая таксама вывучаюць. У праграму ўключаны творы, напрыклад, Аляксандра Пушкіна, Льва Талстога, Фёдора Дастаеўскага. Напэўна, кожны кітайскі школьнік ведае на памяць хоць бы адзін верш А.С.Пушкіна на рускай мове. У мяне ў ліку любімых – верш “Цветок”.

– Мне спадабалася маляўнічая прырода вашага краю, – кажа Гу Хайшань. – Вакол лясы, палі, невялікія рэчкі... У вас тут па-свойму прыгожа. Я

параўноўваю са сваім горадам Хух-Хото, які размешчаны пасярод бяскрайняга раўніннага стэпу. На Маларытчыне нежак утульна і па-дамашняму цёпла.

– А я звярнуў увагу на тое, што практычна ў кожным населеным пункце ёсць помнікі, – гаворыць Ян Хунняй. – На маёй радзіме не так іх і шмат. Выклікае павагу тое, што беларусы ўшаноўваюць памяць тых, хто загінуў падчас Другой сусветнай вайны.

– Мiane асабіста ўразіў звычай сустракаць гасцей хлебам-соллю, – кажа Мен Гэнь Цан.

– Спадабалася вёска, утульная школа і дагледжаная тэрыторыя вакол яе, экскурсія ў музей, падчас якой вучні так кранальна расказвалі пра класіка рускай літаратуры.

У той жа дзень кітайскія юнакі і дзяўчаты яшчэ наведалі Маларыцкі раённы цэнтр народнай творчасці. Тут для іх цікавую і запамінальную экскурсію правяла майстар народных рамёстваў Ала Назарук. Кітайскія госці ў раённым цэнтры народнай творчасці шмат фатаграфавалі. Іх захапіў Маларыцкі строй адзення і зацікавіла адроджаная тэхналогія ткацтва “кажушжом”.